Gemeente Diemen

Raadsvoordracht

Onderwerp:	**Afwegingskader ombuigingen en besparingen 2025-2028**
Datum:	10 september 2024
Portefeuillehouder:	J.D.W. Klaasse
Team:	Team Bestuurs- en Directieadvies
Steller:	Koen Deutekom 020 - 314 4814 Koen.Deutekom@diemen.nl

1. Het “Afwegingskader besparingen en ombuigingen 2025-2028” vaststellen en gebruiken voor de rapportage met mogelijke besparingen en ombuigingen.

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

Uit de Kadernota 2025 blijkt dat het financiële structurele meerjarenperspectief verslechtert. De tekorten lopen dusdanig op dat ingrijpen noodzakelijk is. In de Kadernota is een stappenplan vastgesteld om te komen tot ombuigings- en besparingsmogelijkheden.

Concrete aanleiding

Stap 2 van het stappenplan is het opstellen van een afwegingskader. Het afwegingskader legt vast welke informatie we per maatregel verzamelen zodat afweging mogelijk is. Bedoeling is alle ombuiging- en besparingsmogelijkheden in één rapport te verzamelen zodat ook een integrale afweging mogelijk is. Toegezegd is het afwegingskader in september aan de raad aan te bieden ter vaststelling.

Om tot een weloverwogen besluitvorming te komen liggen de volgende vragen aan de raad voor:

- Verwacht u dat u op basis van de informatie zoals opgenomen in het afwegingskader een integrale afweging kunt maken?
- Zijn de leidende principes goed verwoord of zijn er nog aanpassingen / toevoegingen nodig?

Verwachting is dat in de Kadernota 2026 meer zekerheid bestaat over het financiële meerjarenperspectief omdat dan de gevolgen van de nieuwe kabinetsplannen voor de gemeenten inzichtelijk zijn.

Planning is dat gelijktijdig met de Kadernota 2026 op basis van de rapportage ombuigingen en besparingen keuzes gemaakt kunnen worden om financieel gezond te blijven.

Inhoud en onderbouwing

Beslispunt 1. Het “Afwegingskader besparingen en ombuigingen 2025-2028” vaststellen en te gebruiken voor de rapportage met mogelijke besparingen en ombuigingen.

Argumenten en keuzemogelijkheden per beslispunt

Het vaststellen van het afwegingskader is een belangrijke stap in het proces voor het inzichtelijk maken van alle ombuigings- en besparingsmogelijkheden. Het afwegingskader moet borgen dat bij het inzichtelijk maken van alle maatregelen voldoende informatie is voor een bestuurlijke keuze.
Het afwegingskader bevat de leidende principes van Diemen. In het afwegingskader noemen we dit “Het DNA van Diemen”. Het DNA is gebaseerd op het coalitieakkoord en vastgestelde beleidsdocumenten.
Verder is beschreven welke informatie we opnemen om tot een gewogen integrale keuze te komen.

Kanttekeningen en/of risico's per beslispunt
Voor de voortgang van het proces is het noodzakelijk dat het afwegingskader wordt vastgesteld door de raad. Wanneer gewenst kan de raad nog extra aandachtspunten meegeven.

Verbinding met andere onderdelen

Maatschappelijk effect
Het inzichtelijk maken van de maatschappelijke effecten is onderdeel van het afwegingskader.

Financieel
Voor de inhuur van een projectleider is binnen de huidige capaciteit en budgetten geen rekening gehouden. De noodzaak om direct te starten met het project is hoog. Eerst budget aanvragen bij de raad vergt te veel (kostbare) tijd. Voorstel is de kosten in 2024 (€ 36.000) te dekken uit het onderzoeksbudget van de directie.
Verwacht kan worden dat het project besparingsmogelijkheden oplevert waarmee de kosten van de inhuur gedekt kunnen worden. Het is te voortvarend om deze (incidentele) dekking op voorhand al in te boeken. Dergelijke besparingsmogelijkheden maken we wel inzichtelijk in het eindrapport. Zo mogelijk zetten we deze in voor de dekking van de inhuurkosten in 2025. Wanneer dit niet lukt vragen we in de kwartaalbrief budget aan.

Juridisch
Niet van toepassing.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Communicatie
Goede communicatie is een randvoorwaarde voor het hele traject om te komen tot ombuigingen en besparingen. Het is daarom goed om de stappen in het proces duidelijk uit te leggen. Dat geldt zowel intern in de organisatie als voor externe partijen, met name bij partnerorganisaties. De communicatie zal grotendeels in dienst staan van de participatie. Uiteraard zal in de loop van het traject de communicatie verschuiven naar de meer inhoudelijke besluiten.
Bewoners en andere betrokkenen zullen we, na het vaststellen van het afwegingskader, met een persbericht informeren over het traject dat we in Diemen tot juni 2025 gaan lopen. In het plan van aanpak zal de communicatie verder uitgewerkt worden.

Participatie
Het traject om te komen tot ombuigingen en besparingen is een ingrijpend traject dat ook stevige effecten kan hebben. Daarom is het zaak onze inwoners, partnerorganisaties en andere betrokkenen daar tijdig bij te betrekken. Bij de verder uitwerking van het proces zal een communicatie- en participatieplan worden opgesteld.

De vraag óf er een afwegingskader wordt opgesteld is overigens niet aan de orde voor participatie. De gemeenteraad stemde immers bij de Kadernota 2025 al in met die stap in de werkwijze. De participatie zal dan ook vooral betrekking hebben op de wijze waarop betrokken organisaties en inwoners inbreng kunnen geven over voorgenomen ombuigingen en besparingen. Die inbreng kan de raad dan betrekken bij haar uiteindelijke besluiten. Het gaat bij de participatie dus om het raadplegen van alle betrokkenen. Net als voor het afwegingskader blijft het primaat voor de daaruit voortvloeiende maatregelen bij de gemeenteraad liggen. Het participatieproces moet vooral zicht geven op de belangen die in het geding zijn.

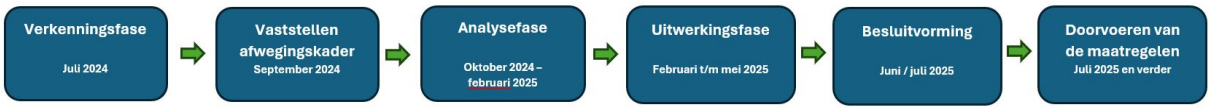
De keuze wie er besluit over de participatie is afhankelijk van de verwachte impact, de belangen in het geding en het schaalniveau. Het is duidelijk dat het hele pakket van ombuigingen en besparingen een stevige uitwerking kan hebben op de inwoners en organisaties in Diemen. Het gaat dus in eerste aanleg om een grote impact. Tegelijkertijd kan die impact wel variëren per besluit of maatregel. Het maakt uit of het gaat om een verhoging van de onroerend zaakbelasting, het investeren in eenzaamheidsbestrijding of de verbetering van een fietspad. Soms zijn er individuele belangen in het geding, soms collectieve en het kan ook gaan om een straat, een wijk of heel Diemen.

Categorie	Klein	Middel	Groot
Impact	Gering	Gemiddeld	Groot
Belangen	Individueel	Collectief	Maatschappelijk
Schaalniveau	Omwonenden/straat	Buurt/Wijk	Gemeente

De integrale afweging die voor de gemeenteraad op de rol staat, geeft dus een enigszins diffuus beeld voor het juiste niveau van besluitvorming over de participatie. Om die reden en ook omdat de ruimte voor participatie beperkt blijft tot raadpleging is het voorstel om de beslissing over het communicatie- en participatieplan bij het college te beleggen. Uiteraard zullen we dat ter kennis brengen van de gemeenteraad.

Zonder al vooruit te lopen op de precieze invulling van de participatie is wel duidelijk dat er een onderscheid is te maken tussen de brede groep inwoners enerzijds en onze partnerorganisaties (denk aan GR-en en andere verbonden partijen, subsidie-instellingen en ondernemersvereniging) anderzijds. Onze samenwerkingspartners hebben we inmiddels geïnformeerd over het proces van ombuigingen en besparingen. We hebben hen gevraagd mee te denken en vanuit hun eigen organisatie na te gaan welke mogelijkheden er zijn om kosten te besparen of taken efficiënter uit te voeren. Voor de inbreng van de inwoners denken we vooralsnog aan een digitale enquête en (online) gesprekken.

Uitvoering en vervolg
In de Kadernota 2025 is onderstaand stappenplan opgenomen om te komen.

Stap 2, het laten vaststellen van een afwegingskader ligt nu voor.

Bijlagen
1. Afwegingskader besparingen en ombuigingen 2025-2028

Burgemeester en wethouders van Diemen,
de secretaris,
G.T. Wildeman

de burgemeester,
E. Boog

Gemeente Diemen

Raadsbesluit

Onderwerp: **Afwegingskader ombuigingen en besparingen 2025-2028**

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op de voordracht van het college d.d. 10 september 2024

Besluit

Het “Afwegingskader besparingen en ombuigingen 2025-2028” vast te stellen en te gebruiken voor de rapportage met mogelijke besparingen en ombuigingen.

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 26 september 2024,

De voorzitter, De griffier,